

היה אומר עליו שר' נחומ'קה לא רק שמתפלל כיהודי אלא גם אוכל וישן כיהודי: היה לומד 18 שעות ביום ואכל על שלחן חותנו. מפה לאוזן היו מתלחשים שלאחר פטירת האדמו"ר ר' אברהמ'לה. ר' נחום יירש את מקומו וכבר בחיי הרבי היה "עורך שלחן" לחסידי סלונים בזאמוכאוויץ. יש אומרים שהרבי כעס על זה ורמז לר' נחום שיצלה לארץ ישראל.

בשנת תרל"ז נפטר הרבי ר' אברהמ'לה סמוך לחג החנוכה. באו חסידי סלונים בקוברין לר' נחומ'קה שיסע אתם לסלונים לבחור באדמו"ר חדש. כיוון שבנו של ר' אברהמ'לה לא היה ראוי לרשת את מקומו. ר' נחומ'קה סרב בטענו שחושש הוא מפני הקור. רק יצאו החסידים לסלונים. באו לר' נחומ'קה שני מנינים של חסידים סלונים והכתירוהו לאדמו"ר שלהם. כשפשטה השמועה שר' נחומ'קה הוכתר לרבי, באו מתנגדים רבים ובקשוהו שיצרף אתם במנין חסידיו וגם חסידים רבים שלא היו מרוצים מן הרבי החדש שנבחר בסלונים. ר' שמיאל'קה, נכדו של ר' אברהמ'לה, נצטרפו לר' נחומ'קה.

זוכר אני יפה את דרך עבודתו בקידוש של ר' נחומ'קה. במיוחד בלילות חג החנוכה, כשהיה מדליק את המנורה בשמן זית ושירתו בהתלהבות. החסידים הותיקים היו מלמדים את העבודה לחסידים החדשים. ר' נחומ'קה נהל את הרביות בקוברין במשך עשר שנים ועבר אח"כ לביאליסטוק וזכה לפרסום רב בשם "הרבי מביאליסטוק".

בית מדרש "חיי אדם"

בית המדרש "חיי אדם" לא נתפרסם כבית מדרשם של גדולי הלמדנים בקוברין. להיפך, רבים מבעלי המלאכה שבעיר התפללו בו, ברם קול התורה היה בוקע הימנו יומם ולילה. ביתי היה סמוך לבית מדרש זה ובו התפללתי ולמדתי וחשבתי שמן הראוי לכלול בתוך זכרונותי גם משהו על בית מדרש זה ולכבד את זכרם של יהודים שלמדו תורה, אהבו תורה והוקירו תלמידי חכמים.

בבית מדרש זה היתה חברה של בעלי מלאכה בשם "חברת חיי אדם" שהיה לה רבי משלהם ר' יוסיל יאכעס. הוא היה לימד עם החברה "חיי אדם" כל יום בין מנחה למעריב ובשבת בין 5—7 בהשכמת הבוקר תהלים עם פירוש מלבי"ם ואחר הצהרים חומש עם רש"י.

סגן השמש (אונטער שמש) ר' שלמה היה אפילו בימות החורף הקשים משכים בשעה שלש לפנות בוקר ויוצא לעורר את בעלי הבתים, אנשי "חברת חיי אדם". מלבד זה היה הרבי מלמד כל יום לאחר תפילת שחרית פרק משניות עם יחידים שהיו משלמים לו רובל לשבוע. ר' אלימלך קוזק, מן החייטים המפורסמים בעיר, לא היה עוזב את לימוד פרק המשניות, אם גם בניו היו באים לקרוא לו משום ש"פריצים" היו מחכים לו בביתו בקשר עם עבודתו. לר' אלימלך זה היו שלשה בנים: שנים המשיכו באומנות אביהם (אחד מהם ר' יוסף קוזק) והשלישי ר' זושא תפס כסא רבנות בעיירה קטנה סמוך לקוברין.

בית מדרש זה היה מלא ספרי ש"ס ופוסקים, ספרי מוסר וחקירה והיה בבית מדרש זה חייט שהיה בכל יום ששי מבטל את עבודתו ומחזר על הבתים לקבץ כסף לשם קניית ספרים וכריכתם.

מלבד זה היו בבית מדרש זה לומדים יותר מעשרה בחורים מערים אחרות